

Vendim nr. 47 datë 12.03.2024

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Holta Zaçaj,	Kryetare
Marsida Xhaferllari,	Anëtare
Marjana Semini,	Anëtare

në datën 12.03.2024 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 1 (I) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: ISMET BALLA, përfaqësuar me prokurë nga avokati Skënder Korriku.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-3027, datë 02.11.2022 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.
Dërgimi i çështjes për shqyrtim në Kolegjin Civil të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 43, 49, pika 2, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*) dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të saj; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoji relatorin e çështjes Marjana Semini, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi Ismet Balla dhe shtetasja H.S. kanë banesat në kufi me njëra-tjetrën. Shtetasja H.S. ka lidhur kontratë sipërmarrjeje me shoqërinë “Fajzen” sh.p.k. duke vënë në dispozicion pronën e saj për realizimin e një ndërtese shumëkatëshe.

2. Kërkuesi, duke pretenduar cenimin e pronësisë së tij, si pasojë e ndërtimit, mosrespektimin e kriterëve dhe kushteve të përcaktuara në ligjin nr. 8405, datë 17.09.1998 “Për urbanistikën” i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, duke paditur shoqërinë “Fajzen” sh.p.k., me padi me objekt marrjen e masës së sigurimit të padisë për pezullimin e punimeve dhe anulimin e lejes së ndërtimit, të miratuar me vendimin nr. 03, datë 09.07.2010 të Këshillit të Rregullimit të Territorit, Durrës, si dhe pushimin e cenimit të pronës në pronësi të kërkuesit.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës në datën 14.10.2010 ka vendosur rrëzimin e kërkesës për sigurimin e padisë dhe pas shqyrtimit gjyqësor, me vendimin nr. (11-2011-3005) 1521, datë 02.06.2011, ka vendosur rrëzimin e padisë.

4. Kërkuesi ka paraqitur ankim në Gjykatën e Apelit Durrës, e cila, me vendimin nr. 10-2013-1680 (755), datë 11.11.2013, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës.

5. Në datën 10.12.2013 kërkuesi ka ushtruar rekurs dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-3027, datë 02.11.2022, ka vendosur mospranimin e rekursit.

6. Kërkuesi në datën 18.12.2023 (data e shërbimit postar) i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me kërkesë për shfuqizimin e vendimit sipas objektit, e cila është regjistruar në datën 03.01.2023, pas plotësimit të dokumenteve.

II

Pretendimet e kërkuesit

7. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se është cenuar:

7.1. *E drejta për proces të rregullt ligjor*, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6, pika 1, i KEDNJ-së në drejtim të *standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor*, pasi Gjykata e Lartë nuk i ka pasqyruar shkaqet e paraqitura me shkrim në datën 20.10.2022 as formalisht në vendim dhe nuk i ka marrë në shqyrtim, në një kohë kur ato ishin të tilla që duheshin shqyrtuar në seancë gjyqësore. Gjykata e Lartë nuk ka paraqitur në vendim shkaqet e kundërshtimit të vendimit të Gjykatës së Apelit Durrës dhe ka bërë një vlerësim të gabuar të rrethanave të çështjes duke arritur në një konkluzion të gabuar.

7.2. *Parimi i sigurisë juridike dhe e drejta e pronësisë*, pasi ndodhet përpara një situatë pasigurie në përdorimin e pronës, qëndrim i mbajtur edhe nga Gjykata e Evropiane për të Drejtat e Njeriut. E drejta e pronës garantohet nga neni 42 i Kushtetutës.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

8. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

9. Në këtë këndvështrim, Kolegji vlerëson se kërkuari, si individ, legjitimohet *ratione personae* në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f” dhe nenit 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, sepse është palë në çështjen objekt të ankimit kushtetues individual, për rrjedhojë ka interes të drejtpërdrejtë për vënien në lëvizje të këtij gjykimi kushtetues.

10. Për sa i përket kriterit të *shterimit të mjeteve juridike efektive* në dispozicion, Kolegji konstaton se kërkuari ka kundërshtuar vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë dhe nuk ka mjete të tjera juridike në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese përveç ankimit kushtetues individual, për rrjedhojë i ka shteruar mjetet juridike efektive në dispozicion.

11. Për sa i përket legjitimitimit *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4 muaj nga konstatimi i cenimit të së drejtës. Në këtë drejtim, Gjykata ka vlerësuar se si datë e fillimit të afatit ligjor për paraqitjen e ankimit kushtetues individual, që i korrespondon momentit të konstatimit të cenimit, është data e marrjes dijeni efektivisht për vendimin gjyqësor të marrë në ushtrim të mjetit të fundit ankimor. Në rastin kur ankimi ka të bëjë me një vendim të Gjykatës së Lartë, data e marrjes dijeni konsiderohet data në të cilën vendimi i arsyetuar bëhet i disponueshëm për palët përmes depozitimit të tij në sekretarinë gjyqësore dhe publikimit në

faqen zyrtare, ose njoftimit elektronik të tij, në rast se palët kanë lënë të dhënat elektronike të kontaktit (*shih vendimin nr. 42, datë 19.09.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Në rastin konkret, Kolegji vëren se ka qenë kërkuesi, i përfaqësuar nga avokati, i cili ka paraqitur rekursin në Gjykatën e Lartë, që do të thotë se ka pasur interes për të ndjekur fatin e ankimit të tij. Procesi gjyqësor i kundërshtuar nga kërkuesi ka përfunduar me vendimin nr. 00-2022-3027, datë 02.11.2022 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, ndërsa ankimi kushtetues individual në Gjykatë është paraqitur në datën 18.12.2023, pra pas 12 muajve.

13. Për sa i përket përmbushjes së këtij kriteri, kërkuesi ka pretenduar se ka marrë dijeni për vendimin në datën 02.10.2023, kur pas kërkesës së bashkëshortes së tij, Gjykata e Lartë, me shkresën nr. 4630/1 prot., datë 02.10.2023, i ka kthyer përgjigje se vendimi i Kolegjit Civil është publikuar në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë në datën 31.03.2023, datë në të cilën palët mund ta dispononin vendimin. Pas shkresës, ai i është drejtuar Gjykatës së Lartë për të marrë vendimin e arsyetuar dhe në shkresën nr. 4630/1 prot., datë 02.10.2023 ka bërë shënimin se *“ky vendim është tërhequr nga ana ime dorazi në sekretarinë e Gjykatës së Lartë mbi bazën e kësaj shkrese 10.10.2023”*. Gjithashtu, në mbështetje të argumenteve, kërkuesi ka parashtruar se prej vitesh jeton në Itali dhe ankimi kushtetues individual i paraqitur në datën 18.12.2023 është brenda afatit ligjor 4-mujor.

14. Kolegji nga shqyrtimi i përmbajtjes së rekursit të depozituar nga kërkuesi së bashku me ankimin kushtetues individual konstaton se është nënshkruar nga avokatja L.S., si përfaqësuese e kërkuesit e caktuar me prokurë dhe nuk rezulton që në rekurs të jenë vendosur të dhënat e adresës së postës elektronike.

15. Për sa më lart dhe bazuar në standardet e vendosura nga jurisprudenca kushtetuese për momentin e marrjes dijeni të vendimit të fundit objekt kundërshtimi, Kolegji çmon se kërkuesi presumohet se ka marrë dijeni efektivisht në datën 31.03.2023, kur vendimi është publikuar në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë. Nga përmbajtja e ankimit kushtetues individual nuk konstatohet ndonjë rrethanë faktike për marrjen dijeni të vendimit në një datë të mëvonshme dhe duke mbajtur në konsideratë se vendimi është publikuar në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë dhe ishte i aksesueshëm kudo, parashtrimi i kërkuesit se prej disa vite jeton në Itali është argument i pamjaftueshëm për të rrëzuar prezumimin se ai ka marrë dijeni në datën 31.03.2023.

16. Në këto rrethana, Kolegji çmon se momenti i konstatimit të cenimit të të drejtave kushtetuese të kërkuesit, nga i cili ka filluar afati ligjor 4-mujor, konsiderohet data 31.03.2023 kur vendimi është publikuar i arsyetuar në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë dhe është bërë i disponueshëm për kërkuesin. Duke iu referuar kësaj date, Kolegji vlerëson se kërkuesi nuk

legjitimohet *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur jashtë afatit ligjor 4-mujor të përcaktuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000.

17. Në përfundim, Kolegji vlerëson se në kushtet kur kriteri paraprak për legjitimimin *ratione temporis* nuk plotësohet, analiza e përmbushjes së kriterit *ratione materiae* bëhet e panevojshme, për shkak të karakterit kumulativ të tyre.

18. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për kalimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pikat 1 dhe 2, shkronja “ç”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.